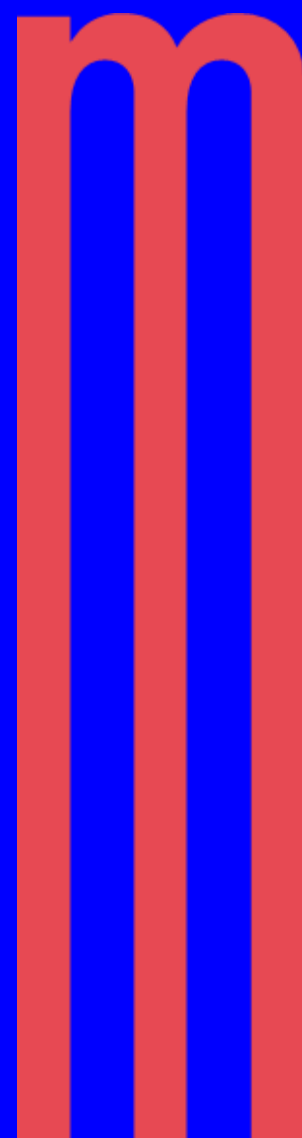

jihommoravský kraj

**PROTIKORUPČNÍ
STRATEGIE
JIHOMORAVSKÉHO
KRAJE**

OBSAH:

1. ÚVOD	3
1.1. Pojem a definice korupce a její společenská nebezpečnost	3
1.2. Boj proti korupci na úrovni JMK	4
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PROSTŘEDKŮ K ODSTRANĚNÍ KORUPČNÍCH RIZIK	5
2.1. Řízení na strategické úrovni, plánování, systém řízení kvality a systém řízení rizik	5
2.2. Sjednocení a transparentnost projektového a procesního řízení	5
2.3. Přijetí zásad bezpečného rozhodování	6
2.4. Kontrola a interní audit	6
2.5. Význam přenosu informací jako protikorupčního opatření.....	6
2.6. Řízení a rozvoj lidských zdrojů a problematika střetu zájmů	7
2.7. Vedení dokumentace	8
3. OBLASTI SE ZVÝŠENOU MÍROU NEBEZPEČÍ KORUPCE	8
3.1. Agenda veřejných zakázek	8
3.2. Nakládání s majetkem kraje.....	9
3.3. Oblast smluvních vztahů	10
3.4. Výkon veřejné moci.....	10
3.5. Přidělování dotací	11
4. POSTUPY PŘI PODEZŘENÍ NA KORUPCI	11
5. ZÁVĚR	12
Příloha č. 1 Mapa korupčních rizik	13

1. ÚVOD

Boj s korupcí představuje závažný celospolečenský problém, který negativně ovlivňuje fungování státu, podkopává důvěru občanů v demokratický právní stát a má nepříznivé dopady na ekonomiku. Jihomoravský kraj (dále jen „JMK“) považuje boj proti korupci za jednu ze svých priorit. Cílem JMK je nastavit účinný a efektivní systém prevence korupce, zmapovat korupční rizika a stanovit strategii prevence korupce a boje s korupcí v rámci JMK. K naplnění tohoto úkolu přijímá tuto Protikorupční strategii JMK (dále jen „Protikorupční strategie“)

1.1. Pojem a definice korupce a její společenská nebezpečnost

Z pohledu celospolečenského je korupce nepochybně vážným problémem, který je třeba řešit. Přesto pojem korupce není jednoznačně vymezen, jeho obsah není přesněji definován a není ani jednotně vnímán.

Právní řád České republiky přímo pojem korupce nezná. Současná právní úprava obsahuje především represivní opatření korupčního jednání, která jsou upravena v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) v části druhé, hlavě X (§ 331 – § 334). Vzhledem ke skutečnosti, že rozhodující prostor a hlavní nebezpečí korupce spočívá především v oblasti veřejné správy, vymezuje trestní zákoník také vybrané trestné činy úředních osob, a to v § 329 a § 330. K trestným činům, které mají znaky korupčního chování v určitých zvláštních situacích, lze řadit také trestné činy porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220 a § 221), pletichy v insolvenčním řízení (§ 226), zneužití informace a postavení v obchodním styku (§ 255 a § 255a), zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256), pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257), pletichy při veřejné dražbě (§ 258).

Korupční jednání však nemusí mít nutně charakter trestné činnosti, často může jít pouze o konflikt s obecně uznávanými morálními principy, proto Protikorupční strategie mimo jiné usiluje o přesnější definici korupčního jednání, tedy určení, co je za korupční jednání JMK považováno.

Za korupci, resp. korupční jednání, je ve smyslu této Protikorupční strategie považováno jakékoliv ovlivnění stavu, údajů nebo rozhodnutí ve skutečný nebo i potenciální prospěch nebo neprospěch určité osoby nebo skupiny osob, a to za přímou nebo nepřímou, skutečnou nebo i potenciální výhodu pro sebe nebo jinou osobu. Patří sem např. i záměrné vytváření příležitosti a prostoru k možnému naplnění korupčního jednání, vědomá tolerance zjištěného korupčního jednání a důvodného podezření na korupční jednání, situace, kdy prospěchem či neprospěchem jsou nemajetkové hodnoty atd.

Korupce, ať už skutečná nebo vnímaná v rovině podezření, je jedním z nejdestruktivnějších prvků, které ohrožují dobrou veřejnou správu, poškozují ekonomický růst a vývoj. Obecně platí, že riziko korupčního jednání existuje zejména tam, kde:

- je rozhodováno o penězích a jiných majetkových hodnotách (zejména veřejné povahy), o právech a právech chráněných zájmech fyzických i právnických osob, o kontrole a o trestání fyzických i právnických osob, o záležitostech týkajících se osobních nebo skupinových zájmů fyzických i právnických osob, o příležitostech a výhodách, o vlivu a podílu na moci, o přístupu k informacím, o navazování a řízení závazkových právních vztahů,
- se shromažďují, evidují a připravují podklady podstatné pro rozhodování,
- existuje komplikovaná, nepřehledná a nedostatečně definovaná agenda výkonu veřejné moci (veřejné správy), agenda spojená s uplatňováním pravomoci a vlivu nebo agenda související s čerpáním veřejných zdrojů,
- je jakkoli možné ovlivňovat veřejné mínění a vnímání určité osoby nebo jejího postavení, chování, jednání v očích orgánů a osob disponujících formální nebo neformální mocí a vlivem.

Společenskou nebezpečnost korupce je možno vnímat z několika hledisek.

Prvním z nich je posuzování souladu jednání s právním řádem, zejména s normami trestního, případně přestupkového práva (jedná se převážně o přímé poškozování práv nebo právem chráněných zájmů fyzických i právnických osob). Z tohoto pohledu je korupce, pokud se jí podaří odhalit, relativně dobře kvalifikovatelná i kvantifikovatelná a právo má nástroje, jak se z tohoto pohledu s korupcí vypořádat.

Druhým hlediskem je posuzování ekonomických a morálních dopadů na společnost. Negativní důsledky korupce jsou často dlouhodobé, projevují se pozvolna a velmi špatně se odbourávají. Mezi dopady tohoto druhu patří zejména:

- přímé a nepřímé hospodářské škody (neefektivní využívání veřejného majetku, veřejných finančních prostředků, snižování objemu zdrojů, tendence ke zvyšování výdajů veřejných rozpočtů, tendence k růstu soukromých výdajů spojených s korupcí, ke snížení výkonnosti a k obecnému zhoršování hospodářských výsledků, snižování motivace v hospodářské sféře a deformace hospodářské soutěže, tendence ke snižování kvality výkonu veřejné správy a poskytovaných veřejných služeb),
- dopady společensko-politické (snížení důvěry veřejnosti ve stát a jeho zřízení, ve veřejný sektor, v principy právního státu a obecně ve spravedlnost, poškozování dobrého jména institucí veřejné správy, pokřivení relace mezi svobodou jednání a rozhodování na jedné straně a odpovědností na straně druhé, zhoršení naplňování smyslu existence a poslání veřejnoprávních subjektů, vytváření nestability a nejistoty, podpora pocitů skepse a beznaděje, směřování k morálnímu rozvratu, ke ztrátě respektu k morálním hodnotám).

1.2. Boj proti korupci na úrovni JMK

Základními hodnotami, které JMK po celou dobu své existence prosazuje, jsou mimo jiné otevřenost, rychlost a zákonnost při rozhodování ve všech oblastech činnosti a také účelné, hospodárné a efektivní nakládání s veřejnými prostředky a jinými zdroji. Pro JMK je proto prioritou realizace protikorupční politiky s nulovou tolerancí.

Protikorupční strategií realizuje JMK svůj závazek podílet se aktivně na boji s korupcí a maximálně eliminovat výskyt korupčních rizik v oblasti své působnosti, tedy nejen v rámci JMK a jeho orgánů, ale i u jím zřizovaných organizací. Zároveň chce touto aktivitou navázat na vládní dokumenty a právní řád a podílet se tak na řešení celospolečenského problému korupce.

Cílem Protikorupční strategie je pak zejména vytvořit podmínky pro:

- účinnou prevenci korupčního jednání (spoluvytváření prostředí nepříznivého pro vznik a rozvoj korupce) ve všech orgánech JMK a ve všech jím zřizovaných příspěvkových organizacích,
- snazší odhalení korupce v případě, pokud k ní dojde (zvýšení pravděpodobnosti odhalení korupčního jednání),
- zvyšování důvěry zákaznických skupin i nejširší veřejnosti v řádný, poctivý a korupce prostý výkon veřejné moci a řádné, poctivé a korupce prosté poskytování veřejných statků a služeb,
- zvyšování prestiže práce pro JMK a jím zřizované příspěvkové organizace a rozšiřování prostoru pro rozvoj pozitivních vztahů mezi krajem, jeho orgány a krajskými organizacemi jako zaměstnavateli na straně jedné a zaměstnanci kraje, členy orgánů kraje a zaměstnanci příspěvkových organizací zřizovaných krajem na straně druhé.

JMK se prostřednictvím Protikorupční strategie snaží popsat existující rizika i rizika, která mohou vzniknout v budoucnu, a snaží se je v maximální možné míře zcela eliminovat nebo minimalizovat na akceptovatelnou míru. K tomu strategie pomáhá formulovat účinná nápravná a zejména preventivní opatření, jež by měla směřovat zejména do oblasti rozhodování o veřejných výdajích, rozhodování o právech, povinnostech a příležitostech, ke snižování byrokratické zátěže, do oblasti správy informací, zvyšování transparentnosti a vedení otevřené komunikace.

Pokud jde o působnost Protikorupční strategie, je třeba výše vymezené cíle vztáhnout jak na činnost samotného JMK a jeho orgánů (zastupitelstvo, rada, hejtman, krajský úřad), tak i na činnost krajem zřizovaných příspěvkových organizací a přiměřeně také na činnost právnických osob s kapitálovou účastí

kraje nebo jím založené podnikatelské (obchodní) subjekty či neziskové organizace, pokud by takové osoby existovaly.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PROSTŘEDKŮ K ODSTRANĚNÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Vymezení obecně použitelných nástrojů, které mohou sloužit k eliminaci korupčních rizik, je základním předpokladem pro komplexní posouzení celé problematiky. Většina těchto opatření je preventivního charakteru, přičemž mnohé z nich jsou již v praxi JMK a mnohých krajem zřizovaných příspěvkových organizací aplikovány. Jednotlivá opatření se vzájemně prolínají a ve větší či menší míře se ovlivňují.

Níže uvedený výčet protikorupčních opatření není (a ani nemůže být) kompletní, neboť korupční rizika a praktiky korupčního jednání se neustále vyvíjejí a je nezbytné na tento vývoj pružně reagovat. Tato Protikorupční strategie obsahuje příkladný výčet základních prvků, kterými je možné korupční rizika eliminovat nebo podstatně snížit. S těmito prvky je třeba pracovat při každodenní manažerské práci a zejména při nastavování systémových záležitostí a tvorbě vnitřních právních předpisů organizace.

2.1. Řízení na strategické úrovni, plánování, systém řízení kvality a systém řízení rizik

Zavedený a v praxi uplatňovaný systém strategického řízení a plánování včetně systému řízení kvality, systému řízení společenské odpovědnosti a systému řízení rizik je jedním z nejdůležitějších prvků omezujících korupční riziko. Prostor pro korupci pomáhají snižovat následující řešení:

- definice poslání, resp. smyslu existence organizace,
- formulace vize, tj. vyjádření budoucího žádoucího stavu – jakou by organizace v budoucnu měla být, jak by se měla chovat, čím by měla být prospěšná,
- plánování hlavních rozvojových a provozních ukazatelů, zejména v oblasti ekonomických zdrojů a jejich spotřeby, ale také v oblasti zdrojů věcných, personálních a v oblasti kapacit,
- zapracování konkrétních protikorupčních opatření do plánů a strategických i dalších cílů,
- uplatňování systému řízení kvality dle normy ČSN EN ISO 9001 a systému řízení společenské odpovědnosti dle normy ČSN 01 0391. Pravidelné hodnocení kvality procesů a řízení procesů podle požadavků těchto systémů má z hlediska možné korupce jak represivní charakter (zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce), tak i charakter preventivní (od korupčního jednání odrazuje, vytváří pro korupci nepříznivé prostředí). JMK aktivně uplatňuje systém řízení kvality a systém řízení společenské odpovědnosti, přičemž si v této oblasti klade za cíl nejen plnění všech právních předpisů a uspokojování potřeb zákazníků, ale i neustálé zvyšování kvality a efektivnosti svých činností a poskytovaných služeb,
- periodické provádění identifikace rizik (pro jednotlivé procesy a pro jednotlivé organizační jednotky), hodnocení identifikovaných rizik, přijímání opatření k jejich odstranění nebo zmírnění (nejde-li o rizika neřešitelná nebo akceptovatelná), implementace těchto opatření a vyhodnocování jejich účinnosti. Analýza rizik je v rámci JMK, resp. Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „KrÚ“), každoročně prováděna v souladu s příslušným interním normativním aktem (směrnice 47/INA-KrÚ Řízení rizik),
- pravidelné hodnocení činnosti jednotlivých příspěvkových organizací a odborů krajského úřadu.

2.2. Sjedení a transparentnost projektového a procesního řízení

Nastavení standardizovaných, přesně definovaných a transparentních procesů a nastavení jednoznačných pravidel pro řízení projektů patří k nejúčinnějším opatřením, která mohou být v rámci prevence a k eliminaci korupčních rizik aplikována. Část procesů pro JMK i jím zřizované organizace je však do značné míry nastavována obecně závaznými právními předpisy a v rámci výkonu přenesené působnosti i příslušnými ministerstvy (nadřízenými orgány). Při naplňování těchto snah je možné aplikovat mj. následující postupy:

- omezovat administrativní náročnost, odstraňovat nadbytečné a neefektivní byrokratické úkony a optimalizovat softwarovou podporu agend,

- eliminovat nadbytečné procesy v rámci nastavení vlastních vnitřních procesů a tyto procesy pružně přizpůsobovat měnícím se podmínkám a potřebám,
- pro výjimky ze standardně nastavených procesů nastavit přísnější pravidla včetně přísnější kontroly a podrobně zaznamenávat důvody, které k výjimce vedly.

2.3. Přijetí zásad bezpečného rozhodování

Nastavení bezpečného rozhodování je věcí, která souvisí jednak s oblastí, ve které je rozhodováno, jednak s mírou rizika spojenou s rozhodováním. Smyslem tohoto opatření je zejména stanovit zásady rozhodování a také konkrétní hranice, resp. limity, především pro oblasti s vysokou mírou korupčního rizika (např. opakující se finanční operace, opakující se nakládání s jinými majetkovými hodnotami, zadávání veřejných zakázek). Mezi takové zásady rozhodování mohou patřit např.:

- tzv. metoda čtyř očí (u rozhodnutí s vyšší mírou korupčního rizika bude vždy více než jeden člověk, popř. bude rozhodováno komisionálně),
- metoda personálního a dle možností i organizačního oddělení rozhodovacích, realizačních a kontrolních pravomocí (např. jiný zaměstnanec a dle možností i jiný útvar připravuje zadávací dokumentaci, jiný zajišťuje realizaci zakázky a jiný je zodpovědný za následnou kontrolu apod.),
- metoda přímé politické kontroly (zahrnutí reprezentantů politické opozice do procesu posuzování a hodnocení nabídek apod.),
- definování pravomoci a odpovědnosti jednotlivých zúčastněných zaměstnanců, resp. přesné přiřazení pravomoci a odpovědnosti za jednotlivé procesy vůči jejich vlastníkům (nositelům, vykonavatelům).

2.4. Kontrola a interní audit

Kontrola je jedním z obecných nástrojů, který nemá jen preventivní charakter, ale rovněž má velmi silný represivní potenciál. Z hlediska kontroly jako opatření ke zmírnění korupčních rizik můžeme hovořit o následujících oblastech:

- veřejná kontrola a politická odpovědnost,
- manažerská kontrola podpořená funkčním vnitřním kontrolním systémem,
- vnitřní kontrola (existence vnitřního kontrolního systému a dále výkon nezávislé kontrolní činnosti, která má ověřovat soulad činností s obecně závaznými i interními právními předpisy a s řídicími akty),
- kontrola ze strany třetích subjektů (Nejvyšší kontrolní úřad, finanční úřady, ústřední správní orgány, územní orgány státní správy, Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod, orgány a instituce Evropské unie atd.),
- kontrola realizovaná prostřednictvím samosprávných orgánů kraje (plnění usnesení, obecně závazných právních předpisů i předpisů interních, přijatých v samostatné působnosti kraje),
- interní audit jako nezávislá, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů, přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a řízení a správy organizace. V tomto kontextu hraje důležitou roli při prevenci a eliminaci korupčních rizik,
- externí audit jako nezávislé posouzení certifikovaných systémů, které jsou na KrÚ zavedeny, souladu těchto systémů s příslušnými normami, dodržování těchto norem a zhodnocení nastavení jednotlivých procesů v rámci těchto systémů (například audit systému řízení kvality nezávislým certifikačním orgánem apod.).

2.5. Význam přenosu informací jako protikorupčního opatření

Informace je v současné době jednou z nejcennějších komodit. Proto je dostatečná informovanost schopna v široké míře omezovat jak korupci domnělou (vnímaná korupce), tak i korupci faktickou. Tam, kde jsou informace veřejně dostupné, není třeba se jich domáhat nelegální, popř. korupční cestou. Současně v prostředí otevřeného charakteru s vysokou dostupností informací roste pravděpodobnost odhalení

případného korupčního jednání a tato skutečnost od korupce navíc odrazuje. Pro eliminaci korupčních rizik je nezbytné zajišťovat informovanost v následujících rovinách:

- komunikace úřadu s veřejností a médii spočívající v otevřeném a včasném poskytování podrobných informací o vlastní činnosti při dodržování principů rovné, otevřené, transparentní a objektivní komunikace, realizovaná prostřednictvím různých platform (internet, krajské noviny, tiskové konference a další),
- průběžná a komplexní informovanost představitelů a zaměstnanců JMK,
- zajištění postupů umožňujících přijímání informací o případném korupčním jednání od třetích subjektů – tj. přijmout konkrétní opatření, která by měla sloužit ke snazšímu podávání, a tedy i získávání informací týkajících se podezření na korupční jednání (např. zajistit, aby podněty obsahující podezření na korupční jednání byly přijaty, zpracovány a vyřízeny objektivně, transparentně a aby byla v případě zjištění korupčního jednání přijata účinná opatření k nápravě).

2.6. Řízení a rozvoj lidských zdrojů a problematika střetu zájmů

Lidské zdroje jsou základním hybným prvkem v oblasti korupce a korupčního jednání. Je nesporným faktem, že problém korupce bezprostředně souvisí s kvalitou lidských zdrojů, s charakterovými a morálními dispozicemi jednotlivých představitelů a zaměstnanců, ale také se způsobem personálního řízení.

V této oblasti je možné přistoupit k následujícím protikorupčním opatřením:

- transparentnost procesu přijímání zaměstnanců a rovný přístup k uchazečům (otevřená výběrová řízení, rovné podmínky) a plně profesionální organizace výběru tak, aby byla zjištěna a posouzena mimo jiné motivace uchazeče,
- funkční adaptační proces, pomocí kterého se nově nastupující zaměstnanec rychleji a snáze zapracuje v novém pracovním prostředí, zorientuje a seznámí se s novou prací a podmínkami této práce, stejně jako s nastavenými pravidly a principy chování a jednání,
- vzdělávání zaměstnanců rozšířené a prohloubené o protikorupční tematiku (zvýraznění protikorupčního zaměření u vstupního a průběžného vzdělávání vytvořením e-learningového programu s protikorupční tematikou a jeho uvedením do vzdělávací praxe apod.),
- promítnutí protikorupčních opatření nejen do pracovněprávních vztahů, ale i do etických norem, požadovaných pravidel a projevů chování,
- dodržování platného Kodexu etiky JMK a Etického kodexu zaměstnanců JMK¹,
- omezení jiných výdělečných činností, a to vnitřními pravidly,
- nastavení pravidel pro pracovněprávní opatření (postih) v případě zjištění a prokázání korupčního jednání jednotlivce (např. ztráta kvalifikačních předpokladů, ukončení pracovního poměru),
- snaha o uspokojování individuálních potřeb zaměstnanců (zaměstnanecké benefity, spokojený zaměstnanec nemá potřebu se nechat korumpovat),
- pravidelná hodnocení zaměstnanců,
- spravedlivé, přiměřené, dostatečně transparentní principy odměňování zaměstnanců (transparentnost se vyžaduje v rovině principů, individuální zveřejňování informací týkajících se odměňování konkrétního zaměstnance není přípustné),
- přesné a jednoznačné definování požadované pracovní činnosti (náplní práce) jednotlivých zaměstnanců, zejména jejich pravomocí a odpovědností.

¹ [Portál Jihomoravského kraje pro potírání korupce \(kr-jihomoravsky.cz\)](http://portál.jihomoravsky.cz)

Účelem **Kodexu etiky JMK** je deklarace žádoucích standardů chování, které JMK očekává od členů volených orgánů JMK, ředitelů příspěvkových organizací nebo jiných právnických osob zřizovaných, zakládaných nebo spoluovládaných JMK při výkonu veřejné správy. Účelem **Etického kodexu zaměstnanců JMK** je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování zaměstnance ve vztahu k veřejnosti. Tento Kodex je závazný pro všechny zaměstnance JMK zařazené do KrÚ.

S touto oblastí taktéž souvisí problematika střetu zájmů, která je upravena obecně závaznými právními předpisy, zejména pak zákonem č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů. Současně se jedná o oblast, do níž se promítají také obecně uznávané principy morálky.

2.7. Vedení dokumentace

Pod tímto opatřením je možné si představit zejména dokumentaci, evidenci a archivaci veškerých důležitých stavů a dále kroků v procesu rozhodování (od přípravy rozhodnutí až po jeho realizaci), dokumentaci provedených kontrol, rozhodnutí, další důležité úkony a případné povolené i nepovolené odchylky od nastavených procesů (výjimky a neshody).

Korupční riziko totiž spočívá např. v možnosti manipulace se spisy (z oblasti správního rozhodování, z oblasti veřejných zakázek apod.) ve prospěch určité osoby, např. porušením pravidel evidence a nakládání s písemnostmi včetně jejich uložení a skartace. Většina informací je dnes již k dispozici v elektronické (datové) formě. Proto nabývá na významu uložení a zabezpečení dat v centrálním datovém skladu i v úložištích jednotlivých programových nástrojů pro podporu různých agend. Dalšími opatřeními, kterými lze takováto rizika eliminovat, jsou např. vedení elektronických složek projektů či nastavení přístupových oprávnění, a to včetně záznamu historie přístupů a dohledatelnosti provedených změn až ke konkrétní osobě.

Základními nástroji s významnou protikorupční rolí však jsou, a i do budoucna zůstanou, účetní evidence a elektronická spisová služba, pro specializované agendy pak speciální softwarová podpora s evidencí (příp. vlastním úložištěm dat). Záznamy musí být pořizovány chronologicky, bez možnosti smazání nebo dodatečných úprav v rovině věcné i v rovině tzv. metadat (strukturovaných průvodních informací).

3. OBLASTI SE ZVÝŠENOU MÍROU NEBEZPEČÍ KORUPCE

Pokud jde o oblasti se zvýšeným rizikem korupčního jednání, je třeba konstatovat, že se jedná o neuzavřený, demonstrativní výčet těchto oblastí, který se může v čase měnit a vyvíjet. Stejně tak opatření, která jsou přijatelná a aplikovatelná k eliminaci těchto rizik, mohou procházet určitým vývojem. Na všechny níže popsané oblasti s vyšší mírou korupčního rizika lze aplikovat obecné nástroje popsané v předchozí kapitole této Protikorupční strategie. V jednotlivých níže uvedených podkapitolách jsou popsána opatření, která lze použít specificky na určitou oblast s vyšší mírou korupčního rizika.

3.1. Agenda veřejných zakázek

Oblast veřejných zakázek je ze své podstaty agendou s vysokým korupčním potenciálem a mnoha korupčními riziky. Zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zadávání veřejných zakázek“) nastavené postupy a pravidla přispívají k tomu, aby se riziko korupce zmenšovalo a vytvářel se prostor pro smysluplné a efektivní nakládání s veřejnými financemi. Vzhledem k tomu, že řada věcí není v zákoně upravena, je třeba pro zvýšení protikorupční bezpečnosti doplňovat obecně závaznou právní úpravu úpravou interní, kterou je třeba vztáhnout i na krajem zřizované příspěvkové organizace a jež má především sloužit:

- k provedení zákona, tedy k podrobnější úpravě procesu, jeho pravidel, jím zahrnutých dílčích postupů, rozhodovacích pravomocí a odpovědnosti, způsobu administrace, evidence (dokumentace) a kontroly,
- ke stanovení pravomoci, odpovědnosti, pravidel a postupů pro tzv. zakázky malého rozsahu, jež nedosahují finančního limitu, od kterého je nutné veřejné zakázky zadávat v zadávacím řízení dle zákona, a pro další zákonné výjimky z povinnosti konat zadávací řízení,
- ke zvýšení transparentnosti a obecně protikorupční bezpečnosti agendy zadávání veřejných zakázek (především aplikací dalších protikorupčních opatření, která jsou vhodná k implementaci do pravidel).

V interních předpisech, které JMK přijal, je nastaven jasný a jednotný režim schvalování kroků vedoucích od zahájení výběrového či zadávacího řízení až po jeho ukončení. Tyto interní dokumenty jsou závazné jak pro JMK, tak pro jím zřízené příspěvkové organizace, jsou veřejnosti volně přístupné prostřednictvím webových

stránek JMK a jsou dle potřeby průběžně aktualizovány. Odpovědnost jednotlivých zaměstnanců JMK ve fázi přípravy i realizace veřejné zakázky je rovněž obsahem příslušných závazných interních dokumentů.

Z protikorupčních opatření, která byla zapracována do interních normativních aktů JMK je možné zmínit především:

- zásadu zákonnosti, ale také princip rovnosti, zásady účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti a v neposlední řadě princip transparentnosti a přiměřenosti; při formulování povinností doprovázejících zadávání veřejných zakázek je však třeba současně dbát o to, aby náklady na zavedení a uplatňování opatření nepřevyšovaly jejich možné přínosy,
- dělbu kompetencí,
- využívání tzv. společných (soustředěných) nákupů vybraných komodit pro kraj a jím zřizované příspěvkové organizace,
- eliminaci tlaku ze strany dodavatelů a zájmových skupin používáním co nejotevřenější formy zadávacích řízení,
- zveřejňování výsledků výběrového a zadávacího řízení, alespoň v rozsahu informace o vybraném dodavateli, se kterým byla uzavřena smlouva, o výši nabídkové ceny, a zveřejňování uzavřených smluv,
- zveřejňování informací o investičních záměrech, např. též formou předběžných tržních konzultací,
- elektronizaci zadávání veřejných zakázek – zejména příjem nabídek na veřejné zakázky a komunikace s dodavateli v zadávacích řízeních prostřednictvím profilu zadavatele (postupem v nástroji E-ZAK).

JMK se hlásí k uplatňování pravidel odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy. Rada JMK usnesením č. 9144/20/R130 ze dne 13. 1. 2020 schválila dokument Strategický a odpovědný přístup JMK k veřejným zakázkám, který definuje priority JMK a možnosti rozvoje odpovědného veřejného nakupování JMK ve svých veřejných zakázkách, kterými jsou především odpovědná a kvalitní příprava výběrových a zadávacích řízení – od setkávání s dodavateli, využívání předběžných tržních konzultací s odborníky či dodavateli a spolupráci s dalšími zadavateli, přes volbu vhodného druhu zadávacího řízení, vymezení technických, obchodních a zvláštních podmínek plnění veřejných zakázek, stanovení odpovídajících kvalifikačních požadavků a hodnotících kritérií až po důsledné sledování a vyhodnocování plnění zadaných veřejných zakázek.

Přestože je část veřejných zakázek JMK a jeho příspěvkových organizací zadávána mimo zadávací řízení dle zákona o zadávání veřejných zakázek, i v těchto výběrových řízeních se důsledně uplatní § 6 uvedeného zákona, tedy povinnost zadavatele dodržovat zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace a kde je to vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné i zásady sociální a environmentální odpovědnosti a inovací. Zároveň je postup při zadávání těchto veřejných zakázek formalizován a upraven závaznými interními dokumenty.

Smlouvy uzavřené na základě veřejných zakázek JMK a jeho příspěvkových organizací, jsou navíc v souladu se zákonem č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů, povinně uveřejňovány v registru smluv dle uvedeného zákona.

3.2. Nakládání s majetkem kraje

Oblast hospodaření s veřejným majetkem v nejširším slova smyslu je upravena obecně závaznými právními předpisy. Je však účelné upravovat tuto problematiku též interními předpisy, které podrobněji rozvíjejí a upřesňují zákonná pravidla. Jde o specifikaci procesů a postupů, definování kompetencí, stanovení limitů a zvláštních podmínek. Je žádoucí, aby byla tato oblast dostatečně definována nejen u JMK samotného a jeho orgánů, ale také u jednotlivých jím zřizovaných příspěvkových organizací.

Hospodaření obecně v celé jeho šíři (nakládání s majetkem, financemi, právy apod., tedy obecněji hmotnými i nehmotnými statky) je zapotřebí vnímat jako oblast s vysokým korupčním rizikem. Vzhledem k tomu je třeba, aby v této oblasti byla realizována i určitá speciální opatření, která budou daná rizika eliminovat:

- aplikace principu řádného hospodáře doplněného jasně definovanou individuální odpovědností za svěřené hodnoty, resp. svěřenou oblast, za nakládání s nimi,
- aplikace obecných zásad (principů) a základních nástrojů zaměřených proti korupci definovaných touto Protikorupční strategií. Jde zejména o zásadu zákonnosti, zásadu transparentnosti a informovanosti, zásady účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti, ale také o princip rovnosti (zejména rovnost v příležitostech a přístupu k informacím), z nástrojů pak především o nastavení systému tzv. bezpečného rozhodování, kontrolu, evidenci a zachování auditní stopy,
- systematické a komplexní plánování hospodaření a následné, podrobné a důsledné vyhodnocování plnění přijatých plánů (právě hodnocení plnění plánů může vést k odhalování případných korupčních tendencí),
- doplnění signálních a kontrolních mechanismů i o mechanismy zjišťovací, resp. prevenčně kontrolní,
- přesné definování všech souvisejících vztahů mezi JMK jako zřizovatelem a jím zřizovanými příspěvkovými organizacemi.

3.3. Oblast smluvních vztahů

Korupční riziko u závazkových vztahů je rizikem, které může nastat relativně často, a to vzhledem k množství uzavíraných závazkových vztahů i k jejich obsahu. Takovéto riziko může mít několik podob. Může se jednat o nesprávně uzavřený závazkový vztah (např. smluvní vztah nevyvážený, pro veřejný subjekt nevýhodný), případně o nenaplnění uzavřeného závazkového vztahu (není vyžadováno plnění, není poskytnuta součinnost atd.). U takového rizika bude vždy otázkou, zda se jedná o úmyslné, tedy v podstatě korupční jednání, či o prostou nedbalost.

Úmyslné jednání lze jen těžko předem vyloučit. Roli zde může sehrát protikorupční prevence spočívající v uplatnění takových opatření, která přinášejí preventivní účinky. Každý zaměstnanec musí vědět, že případná korupce by byla s vysokou mírou pravděpodobnosti odhalena, vyřešena a důsledně potrestána. U nedbalostního jednání lze nastavit určité procesy, které toto riziko s vysokou mírou pravděpodobnosti omezí, zejména jde tedy o standardizaci procesů a postupů.

Ve fázi přípravy smluvních vztahů se bude jednat o striktní vyžadování právní kontroly uzavíraného závazkového vztahu. V průběhu celého vztahu pak jednoznačně a individuálně nastavená odpovědnost za správu smluvního vztahu (definování požadavků, potřeb a očekávání, příprava, resp. vyjednávání smluvních podmínek, případně výběr smluvního partnera, uzavření smluvního vztahu, plnění závazků a vyžadování plnění závazků druhé smluvní strany, poskytování součinnosti, uplatňování sankcí apod.). Každý smluvní vztah musí být od svého počátku, resp. již od přípravné, vyjednávací fáze, řízen, a to až do jeho úplného skončení a vypořádání. Následně, po skončení a vypořádání smluvního vztahu, často však též i v jeho průběhu, je vhodné a účelné provádět (podle povahy věci dílčí a závěrečné) vyhodnocování vztahu, přidané hodnoty, kterou přinesl, a nákladů, které vyvolal.

3.4. Výkon veřejné moci

Výkon veřejné moci neboli tzv. vrchnostenské rozhodování je oblastí s relativně vysokou mírou korupčního rizika. U této oblasti je však složité přijímat jakákoliv protikorupční opatření nad rámec opatření obecných. Vrchnostenské rozhodování je projevem veřejné moci a je poměrně podrobně upraveno obecně závaznými právními předpisy.

Při aplikaci vrchnostenského rozhodování platí obecná zásada, že veřejná moc může činit pouze a výhradně to, co je zákonem stanoveno, k čemu je zákonem zmocněna. Základním protikorupčním nástrojem v této oblasti je tedy důsledná kontrola. Podpůrné protikorupční faktory spočívají v kvalitě personálu vykonávajícího příslušnou rozhodovací pravomoc a v manažerské a organizační práci.

Rozhodování v rámci vrchnostenského vztahu je velmi často součástí výkonu přenesené působnosti (státní správy) KrÚ. Kontrola takového rozhodování je většinou realizována nadřízenými orgány, tedy zpravidla

ministerstvy. Uvnitř orgánu je pro tuto oblast třeba stanovit především kontrolní mechanismy pro kontrolu dodržování procesních pravidel a formálně administrativních náležitostí.

3.5. Přidělování dotací

Oblast rozdělování dotací patří také k činnostem náchylným k výskytu korupce. Z pohledu výskytu korupce není podstatné, z jakého rozpočtu jsou dotace poskytovány ani to, kdo v konečné fázi rozhodne o přidělení dotace. Rizikové oblasti lze definovat v každé fázi systému poskytování dotací. Mezi okolnosti, které mohou vytvářet podmínky pro výskyt korupce, lze považovat zejména výskyt těchto stavů:

- nedostatečně, netransparentně či naopak velmi složitě nastavené mechanismy a pravidla pro poskytování dotace,
- nedostatečně popsany nebo provázaný proces administrace dotací bez stanovení konkrétních pravomocí a s tím související stanovení odpovědnosti,
- existence vzájemných osobních vztahů mezi poskytovatelem dotace nebo administrátorem a žadatelem o dotaci,
- manipulace s podmínkami pro žadatele o dotaci při hodnocení konkrétních žádostí,
- fabulace informací uváděných žadatelem v žádostech o poskytnutí dotace ve snaze dotaci získat či získat zvýhodnění před ostatními žadatelem,
- neexistence pravidel pro ověření výsledků předchozích projektů podpořených poskytovatelem,
- nedostatečně stanovená povinnost příjemce dotace prokázat připravenost akce k realizaci projektu, včetně případného dofinancování a řízení celé akce,
- neexistence či nezveřejnění kritérií hodnocení žádosti o dotace, včetně jejich jednoznačnosti, možnosti porovnání a měřitelnosti,
- nedostatečné či nejednoznačné smluvním zajištění poskytnuté dotace, což může vést k obtížnému dokazování nenaplňování podmínek čerpání a z toho plynoucí obtížné udělování sankcí,
- nedostatečná nebo pouze formální předběžná, průběžná a následná kontrola,
- nevyužívání pravomocí poskytovatele v případě neplnění podmínek, za nichž byla dotace poskytnuta, nevymáhání poskytnutých prostředků u nefunkčních či nedokončených projektů nebo u projektů, u kterých nebyly dodrženy podmínky čerpání či byly záměrně zkesleny výstupy projektu,
- nahodilé či systémové korupční jednání administrátora či poskytovatele.

JMK ve snaze zabránit výskytu těchto projevů přijal opatření spočívající ve stanovení jasně definovaných mechanismů a pravidel v rámci systému poskytování dotací se stanovením konkrétních pravomocí a související odpovědností, včetně nastavení kontrolních mechanismů, a to především ve formě závazných interních normativních aktů, zejména pak Obecných pravidel pro poskytování dotací, která jsou pak závazná pro poskytování veškerých dotací včetně těch, které nejsou poskytovány na základě konkrétních dotačních programů a zveřejňování výsledků dotačních řízení.

4. POSTUPY PŘI PODEZŘENÍ NA KORUPCI

Snahou JMK je aktivní potírání korupce a vytváření nástrojů, které by tomuto negativnímu společenskému jevu účinně bránily. Jedním z prvních kroků bylo spuštění webového portálu www.krajbezkorupce.cz. JMK již v roce 2010 nastavil stabilní systém oznamování podezření na korupci, a to nejen pro interní prostředí, ale také pro vnější prostředí – zřídil protikorupční linku, kam mohou občané sdělovat podezření z korupčního jednání orgánů JMK, pracovníků KrÚ nebo příspěvkových organizací zřizovaných JMK.²

² [Portál Jihomoravského kraje pro potírání korupce \(kr-jihomoravsky.cz\)](http://Portál Jihomoravského kraje pro potírání korupce (kr-jihomoravsky.cz))

5. ZÁVĚR

Protikorupční strategie popisuje hlavní zásady a pravidla a také možná a žádoucí systémová i individuální opatření vedoucí ke snížení korupčních rizik a vymezuje základní směřování souvisejících aktivit. Jejím primárním smyslem je nastavit a vyladit systém fungování JMK, jeho orgánů a jím zřízených příspěvkových organizací tak, aby byla minimalizována korupční rizika a aby při všech pravidelných plánovacích a hodnotících aktivitách, jakož i při každém podstatném zásahu do činnosti organizace či systému řízení, byla tato korupční rizika vždy vyhodnocena včetně možnosti a vhodnosti zavedení konkrétních opatření k jejich eliminaci či minimalizaci.

Prostřednictvím Protikorupční strategie chce JMK zároveň seznámit širokou veřejnost s tím, že je připraven problém korupce nejen v maximální možné míře eliminovat zaváděním potřebných protikorupčních opatření, ale i odhodlán důsledně řešit případné dokonané korupční jednání.

JMK se zavazuje nejen za všechny své orgány, ale i za jím zřizované příspěvkové organizace, k postupné a možnostem i okolnostem přiměřené realizaci zásad, opatření a cílů obsažených v této Protikorupční strategii tak, aby byla co nejvíce omezována pravděpodobnost vzniku a rozvoje korupčního jednání.

JMK sdílí přesvědčení, že Protikorupční strategie a její naplňování v každodenním životě přispějí v dlouhodobějším horizontu ke zlepšení mínění veřejnosti o regionálních politicích, úřednících a dalších veřejných zaměstnancích podílejících se na výkonu správy území, na hospodaření s veřejným majetkem a na poskytování služeb veřejnosti.

Dlouhodobým strategickým cílem JMK v oblasti prevence korupce je pak dosahovat otevřeného a transparentního rozhodování ve všech oblastech svěřených do působnosti JMK. Dosažení strategického cíle, resp. cílového stavu je předpokládáno v návaznosti na legislativní úpravy a projekty z úrovně vlády, přičemž bude využito výstupů a dokumentů ze všech dostupných zdrojů.

V Brně dne 1. srpna 2024

Příloha č. 1 Mapa korupčních rizik

Smyslem mapy korupčních rizik je identifikovat oblasti současného systému, ve kterých hrozí nebezpečí výskytu korupčního jednání, popsat tato korupční rizika a v návaznosti na jejich významnost pak v další činnosti JMK a jím zřízených organizací přijímat taková opatření, jež by vedla k minimalizaci těchto korupčních rizik, případně k eliminaci korupčního prostředí.

Riziko znamená nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení cílů subjektu.

Pravděpodobnost rizika je možnost vzniku události v budoucnu.

Dopad rizika je možno chápat jako následek vzniklé události ovlivňující negativně dosažení cílů subjektu, přičemž je možné jej rozlišit na přímý materiální dopad (např. úplatu, ušlý zisk apod.) a nepřímý nemateriální dopad s vlivem na kvalitu života v JMK a potřeby občanů (např. dopady na životní prostředí, společenská škodlivost apod.).

Tabulka korupčních rizik JMK obsahuje 31 korupčních rizik, která jsou rozdělena do celkem pěti oblastí a tabulka rizik příspěvkových organizací obsahuje 17 možných korupčních rizik, rozdělených do čtyř oblastí. U každého rizika je uvedeno jeho pořadové číslo, oblast rizika, jeho název a příklad možného korupčního jednání. Dále jsou zde zaneseny ještě dva indikátory, a to – pravděpodobnost výskytu (P) a možné dopady (D). Součinem těchto hodnot pak vznikne významnost rizika ($V=P*D$).

Pravděpodobnost i dopad byly hodnoceny v šestibodových kvalitativních škálách:

Pravděpodobnost výskytu (P)

- 1 – Téměř vyloučené
- 2 – Velmi nepravděpodobné
- 3 – Možné
- 4 – Pravděpodobné
- 5 – Velmi pravděpodobné
- 6 – Téměř jisté

Možné dopady (D)

- 1 – Nevýznamné
- 2 – Nízké
- 3 – Střední
- 4 – Vyšší
- 5 – Vysoké
- 6 – Velmi vysoké

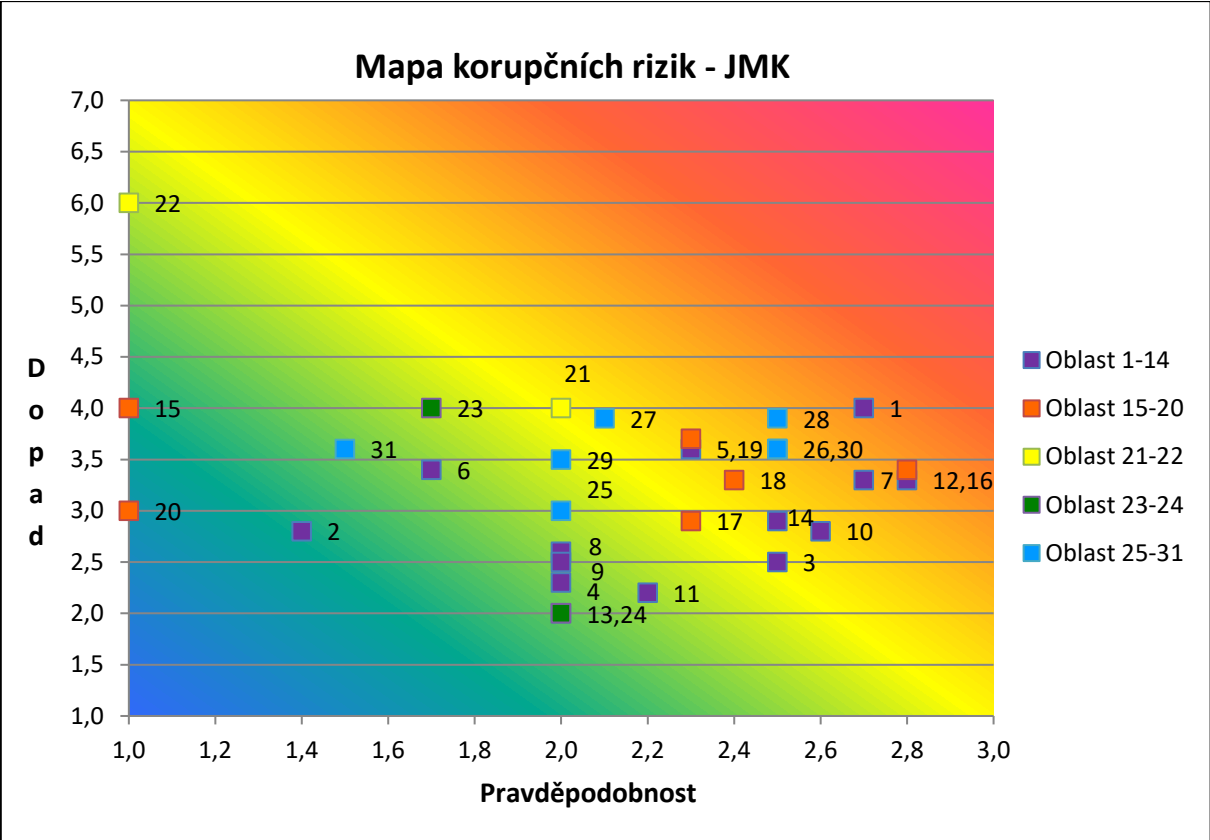
Sloučením výsledků vznikla mapa korupčních rizik, ve které jsou přehledně zachycena a barevně rozlišena jednotlivá rizika, a to v závislosti na pravděpodobnosti vzniku a závažnosti dopadu toho kterého rizika. Mapa korupčních rizik byla vytvořena samostatně pro JMK a jeho orgány a samostatně pro organizace zřizované krajem.

Seznam korupčních rizik JMK

	Oblast	Riziko	Příklad scénáře možného korupčního jednání	P	D	V=P*D
1	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Neoprávněná změna nebo neplnění podmínek smlouvy.	Zaměstnanec rozhodne o změně plnění uzavřené smlouvy (např. snížením požadavků na kvalitu nebo kvalitu plnění, navýšením ceny apod.) ve prospěch osoby poskytující úplatek, případně nevyžaduje (nekontroluje) důsledně její plnění.	2,7	4,0	10,8
2	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Nevýhodné podmínky uzavírané smlouvy.	Zaměstnanec ovlivní smlouvu uzavíranou mezi JMK a osobou poskytující úplatek tak, aby její obsah a smluvní podmínky byly nevýhodné pro JMK.	1,4	2,8	3,9
3	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění plánu kontrol.	Zaměstnanec provádějící kontroly ovlivní výběr kontrolovaných subjektů tak, aby osoba poskytující úplatek nebyla kontrolována (nebo byla kontrolována méně často než ostatní subjekty).	2,5	2,5	6,3
4	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění rozhodnutí o pozastavení činnosti / odejmutí povolení k vykonávání činnosti.	Zaměstnanec ovlivní rozhodnutí o pozastavení činnosti nebo rozhodnutí o odejmutí k vykonávání činnosti ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,0	2,3	4,6
5	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění rozhodnutí v rámci (správního) úkonu.	Zaměstnanec v rámci (správního) úkonu rozhodne nebo ovlivní rozhodnutí ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,3	3,6	8,3
6	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění rozhodnutí zkrácením podkladů pro odpovědný orgán.	Zaměstnanec ovlivní rozhodnutí zkrácením podkladů pro příslušný orgán (RJMK, ZJMK, či jiný orgán) tak, aby rozhodnutí vyznělo ve prospěch osoby poskytující úplatek.	1,7	3,4	5,8
7	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění výsledku kontroly.	Zaměstnanec při provádění kontroly ovlivní výsledek tak, aby vyzněl ve prospěch osoby poskytující úplatek (například neupozorní na zjištěný nedostatek).	2,7	3,3	8,9
8	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění výsledku správního řízení druhého stupně.	Zaměstnanec ovlivní správní řízení v odvolacím řízení ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,0	2,6	5,2
9	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění výsledků výběrového řízení na obsazení volného pracovního místa.	Zaměstnanec ovlivní rozhodnutí o přijetí pracovníka na obsazení volného pracovního místa ve prospěch osoby poskytující úplatek	2,0	2,5	5,0
10	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Ovlivnění výše sankce.	V rámci vyřizování přestupku / správní pokuty zvolí zaměstnanec pokutu na spodní hranici možných sankcí (tj. nejnižší možnou pokutu, nejkratší možné odejmutí oprávnění apod., včetně případného úplného prominutí sankce), případně zvolí pokutu mimo limity stanovené zákonem či jiným předpisem.	2,6	2,8	7,3
11	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Přednostní vyřízení (správního) úkonu.	Zaměstnanec osobě poskytující úplatek zařídí přednostní (urychlené) vyřízení (správního) úkonu.	2,2	2,2	4,8
12	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí.	Zaměstnanec neoprávněně poskytne informace osobě poskytující úplatek (např. poskytnutím neveřejných informací, informací zvýhodňujících některé subjekty v obchodním styku apod.).	2,8	3,3	9,2

13	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Odměňování a hodnocení podřízených zaměstnanců a ředitelů příspěvkových organizací.	Zaměstnanec (vedoucí) navrhne za úplatu vyplacení odměny.	2,0	2,0	4,0
14	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení úředníka	Úmyslné promlčení přestupku.	V rámci vyřizování přestupku / správní pokuty nečiní zaměstnanec kroky vedoucí k včasnému vyřízení přestupku, případně dává návod jak se vyhnout vyřízení přestupku, aby byl daný případ promlčen (ve prospěch osoby poskytující úplatek).	2,5	2,9	7,3
15	Poskytování dotací	Ovlivnění výše dotace.	Zaměstnanec ovlivní navrhovanou výši dotace ve prospěch osoby poskytující úplatek.	1,0	4,0	4,0
16	Poskytování grantů a dotací	Ovlivnění hodnocení žádosti o grant nebo dotaci.	Zaměstnanec provádějící hodnocení žádostí o grant nebo dotaci navýší bodové hodnocení žádosti tak, aby ovlivnil rozhodnutí ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,8	3,4	9,5
17	Poskytování grantů a dotací	Ovlivnění předmětu podpory (podporované oblasti).	Zaměstnanec ovlivní předmět grantu nebo dotace ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,3	2,9	6,7
18	Poskytování grantů a dotací	Ovlivnění rozhodnutí o udělení grantu nebo dotace.	Člen komise (případně více členů) rozhodující o udělení grantu nebo dotace ovlivní rozhodnutí komise ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,4	3,3	7,9
19	Poskytování grantů a dotací	Ovlivnění výsledku kontroly grantu nebo dotace.	Zaměstnanec provádějící kontrolu změni výsledek kontroly, která by mohla vést k postihu kontrolované osoby (například neupozorní na zjištěné porušení pravidel poskytnutí grantu nebo dotace či jiné zjištěné skutečnosti).	2,3	3,7	8,5
20	Poskytování grantů a dotací	Ovlivnění věcného hodnocení žádosti o dotaci.	Zaměstnanec provádějící věcné hodnocení žádostí o dotaci posoudí nedodržení závazných lhůt k předkládání žádosti tak, aby ovlivnil rozhodnutí ve prospěch osoby poskytující úplatek.	1,0	3,0	3,0
21	Realizace investic	Neuplatnění sankcí plynoucích ze smlouvy o dílo.	Zaměstnanec odpovědný za realizaci investiční akce neuplatní sankce plynoucí ze smlouvy o dílo vůči zhotoviteli za např. nedodržení termínu předání plnění, odstranění zjištěných vad, za odstranění vad v záruční lhůtě apod.	2,0	4,0	8,0
22	Realizace investic	Převzetí předmětu plnění v rozporu se smlouvou o dílo.	Zaměstnanec zodpovědný za realizaci investiční akce převezme předmět plnění v rozporu se smlouvou o dílo, tzn. v kvalitě neodpovídající smluvním podmínkám.	1,0	6,0	6,0
23	Správa pohledávek	Neoprávněná správa pohledávek.	Zaměstnanec změni údaje v evidenci pohledávek kraje a KrÚ ve prospěch osoby, která mu dala úplatek (např. sníží nebo zcela vymaže evidovanou pohledávku, změni nebo posune datum splatnosti, odkládá vymáhání pohledávky, úmyslně způsobí prekluzi pohledávky).	1,7	4,0	6,8
24	Úhrada závazků	Přednostní úhrada závazku kraje.	Zaměstnanec zajistí přednostní úhradu závazku před termínem splatnosti firmě, která poskytla úplatek.	2,0	2,0	4,0

25	Veřejné zakázky	Neoprávněná změna plnění veřejné zakázky.	Zaměstnanec rozhodne o změně plnění veřejné zakázky (např. snížením požadavků na kvalitu nebo kvantitu plnění, navýšením ceny apod.) ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,0	3,0	6,0
26	Veřejné zakázky	Neoprávněné poskytnutí informací některým uchazečům.	Zaměstnanec poskytne informace o předmětu, termínu vypsání nebo průběhu veřejné zakázky (případně jiné informace) zájemci poskytujícímu úplatek dříve nebo v jiné (přesnější, úplnější) podobě než ostatním uchazečům o veřejnou zakázku.	2,5	3,6	9,0
27	Veřejné zakázky	Ovlivnění osob provádějících hodnocení nabídek.	Osoba provádějící hodnocení nabídek (případně více těchto osob) ovlivní rozhodnutí o výsledku hodnocení ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,1	3,9	8,2
28	Veřejné zakázky	Přizpůsobení obsahu zadávací dokumentace ("ušítí na míru").	Zaměstnanec nastaví předmět veřejné zakázky, technické podmínky, hodnotící nebo kvalifikační kritéria v zadávací dokumentaci tak, aby vyhovovala předem určenému zájemci poskytujícímu úplatek a znevýhodnila ostatní uchazeče o veřejnou zakázku nebo jim znemožnila účast ve veřejné zakázce.	2,5	3,9	9,8
29	Veřejné zakázky	Rozdělení veřejné zakázky.	Zaměstnanec rozdělí předmět veřejné zakázky do několika menších tak, aby tyto zakázky mohly být realizovány podle odlišných (mírnějších) pravidel (případně aby mohly být tyto veřejné zakázky realizovány bez výběrového řízení).	2,0	3,5	7,0
30	Veřejné zakázky	Veřejná zakázka bez výběrového řízení.	Zaměstnanec vybere pro plnění veřejné zakázky osobu poskytující úplatek bez výběrového řízení, případně oslovuje se žádostí o předložení cenové nabídky vždy stejný okruh osob (tzv. shadow bidders).	2,5	3,6	9,0
31	Veřejné zakázky	Výběr dodavatele v rozporu s výsledkem hodnocení	Zaměstnanec rozhodne o výběru dodavatele v rozporu s výsledkem hodnocení ve prospěch osoby poskytující úplatek.	1,5	3,6	5,4

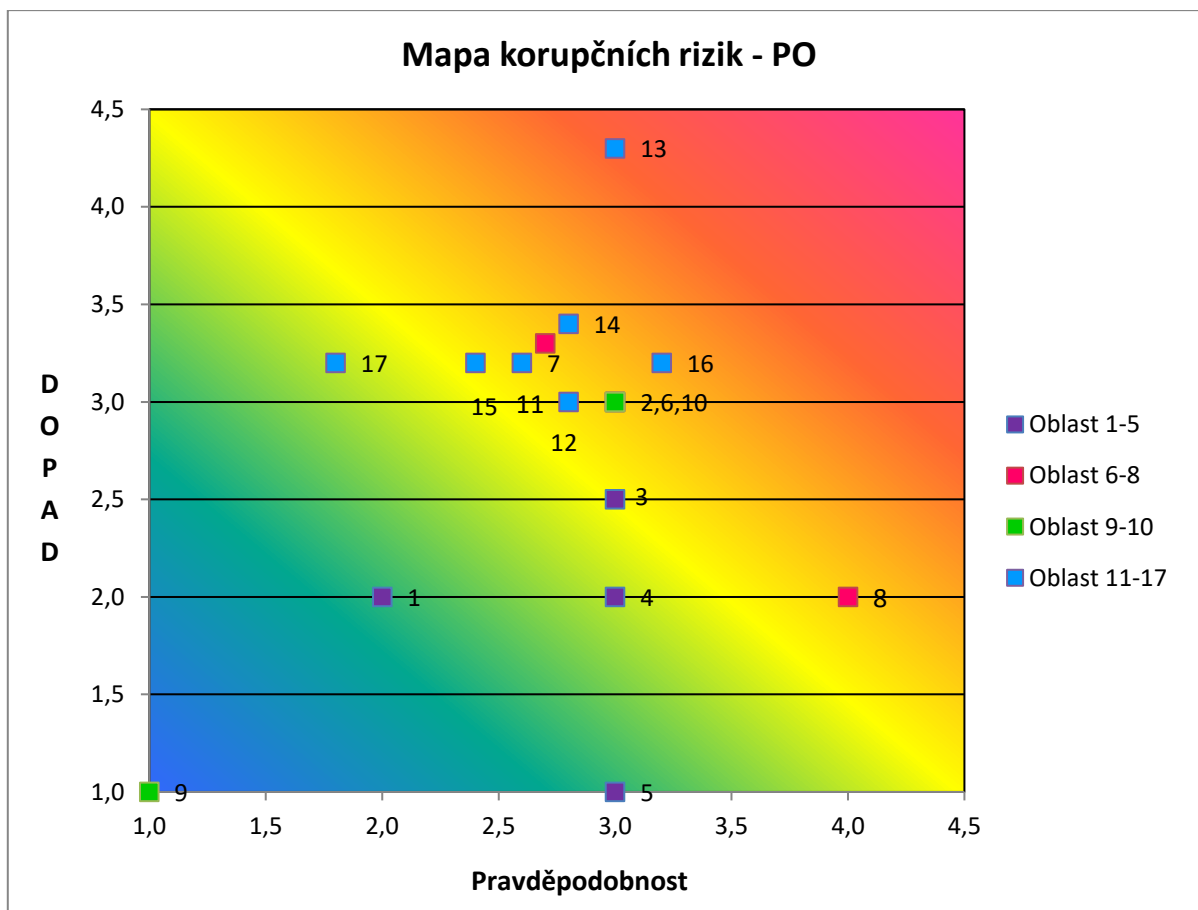

Č.	Název rizika
1	Neoprávněná změna nebo neplnění podmínek smlouvy.
2	Nevýhodné podmínky uzavírané smlouvy.
3	Ovlivnění plánu kontrol.
4	Ovlivnění rozhodnutí o pozastavení činnosti / odejmutí povolení k vykonávání činnosti.
5	Ovlivnění rozhodnutí v rámci (správního) úkonu.
6	Ovlivnění rozhodnutí zkrácením podkladů pro odpovědný orgán.
7	Ovlivnění výsledku kontroly.
8	Ovlivnění výsledku správního řízení druhého stupně.
9	Ovlivnění výsledků výběrového řízení na obsazení volného pracovního místa.
10	Ovlivnění výše sankce.
11	Přednostní vyřízení (správního) úkonu.
12	Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí.
13	Odměňování a hodnocení podřízených zaměstnanců a ředitelů příspěvkových organizací.
14	Úmyslné promlčení přestupku.
15	Ovlivnění výše dotace.
16	Ovlivnění hodnocení žádosti o grant nebo dotaci.
17	Ovlivnění předmětu podpory (podporované oblasti).
18	Ovlivnění rozhodnutí o udělení grantu nebo dotace.
19	Ovlivnění výsledku kontroly grantu nebo dotace.
20	Ovlivnění věcného hodnocení žádosti o dotaci.
21	Neuplatnění sankcí plynoucích ze smlouvy o dílo.
22	Převzetí předmětu plnění v rozporu se smlouvou o dílo.
23	Neoprávněná správa pohledávek.
24	Přednostní úhrada závazku kraje.
25	Neoprávněná změna plnění veřejné zakázky.
26	Neoprávněné poskytnutí informací některým uchazečům.
27	Ovlivnění osob provádějících hodnocení nabídek.
28	Přizpůsobení obsahu zadávací dokumentace ("ušití na míru").
29	Rozdělení veřejné zakázky.
30	Veřejná zakázka bez výběrového řízení.
31	Výběr dodavatele v rozporu s výsledkem hodnocení.

Seznam korupčních rizik – příspěvkové organizace (PO)

	Oblast	Riziko	Příklad scénáře možného korupčního jednání	P	D	V=P*D
1	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení zaměstnance PO	Nevýhodné podmínky uzavírané smlouvy.	Zaměstnanec ovlivní smlouvu uzavíranou mezi PO a osobou poskytující úplatek tak, aby její obsah a smluvní podmínky byly nevýhodné pro PO.	2,0	2,0	4,0
2	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení zaměstnance PO	Ovlivnění rozhodnutí v rámci (správního) úkonu.	Zaměstnanec v rámci (správního) úkonu rozhodne nebo ovlivní rozhodnutí ve prospěch osoby poskytující úplatek.	3,0	3,0	9,0
3	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení zaměstnance PO	Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí.	Zaměstnanec neoprávněně poskytne informace osobě poskytující úplatek (např. poskytnutím neveřejných informací, informací zvýhodňujících některé subjekty v obchodním styku apod.).	3,0	2,5	7,5
4	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení zaměstnance PO	Zvýhodnění zájemců o zaměstnání.	Ředitel nebo jiný zaměstnanec příspěvkové organizace zajistí osobě poskytující úplatek přijetí do zaměstnání bez výběrového řízení nebo přednostně na úkor jiných kvalifikovanějších zájemců.	3,0	2,0	6,0
5	Činnosti, jejichž výkon závisí na uvážení zaměstnance PO	Přednostní vyřízení (správního) úkonu.	Zaměstnanec osobě poskytující úplatek zařídí přednostní (urychlené) vyřízení (správního) úkonu.	3,0	1,0	3,0
6	Prodej majetku	Prodej nepotřebného movitého majetku kraje za nevýhodných podmínek.	Ředitel nebo jiný zaměstnanec příspěvkové organizace zajistí osobě poskytující úplatek nižší cenu za koupi nepotřebného movitého majetku kraje.	3,0	3,0	9,0
7	Správa a pronájem majetku	Pronájem majetku za nevýhodných podmínek.	Zaměstnanec zajistí osobě poskytující úplatek výhodné podmínky pronájmu majetku (např. nižší než místně obvyklá cena, doba pronájmu, nevýhodné smluvní podmínky apod.). Toho dosáhne zmanipulováním podkladů pro příslušný orgán rozhodující o pronájmu příslušného majetku.	2,7	3,3	8,9
8	Správa majetku kraje	Zneužití majetku kraje třetí osobou.	Ředitel (zaměstnanec) může používat svěřený majetek pro osobní účely nebo za úplatku umožnit jeho využívání ve prospěch dalších osob.	4,0	2,0	8,0
9	Správa pohledávek	Neoprávněná správa pohledávek.	Zaměstnanec změní údaje v evidenci pohledávek ve prospěch osoby, která mu dala úplatek (např. sníží nebo zcela vymaže evidovanou pohledávku, změní nebo posune datum splatnosti, odkládá vymáhání pohledávky).	1,0	1,0	1,0
10	Správa pohledávek	Nevymáhání pohledávek.	Zaměstnanec příspěvkové organizace nevymáhá po osobě poskytující úplatek řádné plnění závazků, nepožaduje náhradu škody nebo vrácení bezdůvodného obohacení, případně umožní promlčení pohledávky.	3,0	3,0	9,0
11	Veřejné zakázky	Neoprávněná změna plnění veřejné zakázky.	Zaměstnanec rozhodne o změně plnění veřejné zakázky (např. snížením požadavků na kvalitu nebo kvantitu plnění, navýšením ceny apod.) ve prospěch osoby poskytující úplatek.	2,6	3,2	8,3

12	Veřejné zakázky	Neoprávněné poskytnutí informací některým uchazečům.	Zaměstnanec poskytne informace o předmětu, termínu vypsání nebo průběhu veřejné zakázky (případně jiné informace) zájemci poskytujícímu úplatek dříve nebo v jiné (přesnější, úplnější) podobě než ostatním uchazečům o veřejnou zakázku.	2,8	3,0	8,4
13	Veřejné zakázky	Ovlivnění osob provádějících hodnocení nabídek.	Osoba provádějící hodnocení nabídek ovlivní rozhodnutí o výsledku hodnocení ve prospěch osoby poskytující úplatek.	3,0	4,3	12,9
14	Veřejné zakázky	Přizpůsobení obsahu zadávací dokumentace ("ušití na míru").	Zaměstnanec nastaví předmět veřejné zakázky, technické podmínky, hodnotící nebo kvalifikační kritéria v zadávací dokumentaci tak, aby vyhovovala předem určenému zájemci poskytujícímu úplatek a znevýhodnila ostatní uchazeče o veřejnou zakázku nebo jim znemožnila účast ve veřejné zakázce.	2,8	3,4	9,5
15	Veřejné zakázky	Rozdělení veřejné zakázky.	Zaměstnanec rozdělí předmět veřejné zakázky do několika menších tak, aby tyto zakázky mohly být realizovány podle odlišných (mírnějších) pravidel (případně aby mohly být tyto veřejné zakázky realizovány bez výběrového řízení).	2,4	3,2	7,7
16	Veřejné zakázky	Veřejná zakázka bez výběrového řízení.	Zaměstnanec vybere pro plnění veřejné zakázky osobu poskytující úplatek bez výběrového řízení, případně oslovuje se žádostí o předložení cenové nabídky vždy stejný okruh osob (tzv. shadow bidders).	3,2	3,2	10,2
17	Veřejné zakázky	Výběr dodavatele v rozporu s výsledkem hodnocení.	Zaměstnanec rozhodne o výběru dodavatele v rozporu s výsledkem hodnocení ve prospěch osoby poskytující úplatek.	1,8	3,2	5,8

Č.	Název rizika
1	Nevýhodné podmínky uzavírané smlouvy.
2	Ovlivnění rozhodnutí v rámci (správního) úkonu.
3	Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí.
4	Zvýhodnění zájemců o zaměstnaní
5	Přednostní vyřízení (správního) úkonu.
6	Prodej neopotřebitelného movitého majetku kraje za nevýhodných podmínek
7	Pronájem majetku za nevýhodných podmínek.
8	Zneužití majetku kraje třetí osobou
9	Neoprávněná správa pohledávek.
10	Nevymáhání pohledávek
11	Neoprávněná změna plnění veřejné zakázky.
12	Neoprávněné poskytnutí informací některým uchazečům.
13	Ovlivnění osob provádějících hodnocení nabídek
14	Přizpůsobení obsahu zadávací dokumentace ("ušití na míru").
15	Rozdělení veřejné zakázky.
16	Veřejná zakázka bez výběrového řízení.
17	Výběr dodavatele v rozporu s výsledkem hodnocení.